

## Nieuwsbrief *Canon sociaal werk*

oktober 2019 / n. 26

### Inhoud

Geslaagde canon-meeting op 27 september.....	1
Masterclass Canon samenlevingsopbouw succesvol verlopen.....	3
Binnenkort verschijnt het boek Liefdadigheid naar vermogen .....	3
Spinazievreters vol stralende wendingen.....	4
Nico de Boer krijgt plaats in Biografisch Portaal .....	5
Rubriek Durf te vragen.....	6
Volg ons op Twitter .....	7

---

### Geslaagde canon-meeting op 27 september

Zo'n vijftien auteurs, donateurs en vrienden van de canon namen op 27 september jl. deel aan de canon-meeting in Utrecht. Hoewel we op meer deelnemers hadden gerekend, kijken we terug op een geslaagde middag (we vermoeden dat de klimaatstaking er debet aan is dat meerdere deelnemers hebben geannuleerd 😊)

De canon-meeting is georganiseerd vanuit de wens om de contacten met ons netwerk aan te halen en met elkaar van gedachten te wisselen over de toekomst van de canon.

De middag werd ingeleid door Jos van der Lans die een inkijkje gaf in het ontstaan en de ontwikkeling van de canon. Anno 2019 bestaat de canon uit allerlei deelcanons en vensters. Met als nieuwe loot aan de stam de Eregalerij Markante Persoonlijkheden in het sociaal werk.

Hoewel de canon stevig is neergezet, stellen we ons de vraag: hoe nu verder, hoe houden we de canon up to date en hoe blijven we vernieuwen? Daarover zijn we met elkaar in gesprek gegaan.



Na de inleiding hebben studenten van de Hogeschool Utrecht een educatief spel gepresenteerd dat zij speciaal voor de canon ontwikkelden.

Het spel biedt ingangen om kennis te maken met de geschiedenis van het sociaal werk en nodigt uit om een verbinding te maken met de hedendaagse praktijk. Op het spel is enthousiast gereageerd door de deelnemers.

Het mooie is dat de Hogeschool Utrecht geïnteresseerd is en het spel wil gebruiken in de opleiding social work. In een later stadium zullen we jullie hierover nader informeren.

Vervolgens hebben we in kleine groepjes gesproken over thema's die ons bezighouden zoals nieuwe deelcanons en doelgroepen, financiering, organisatie en website. En natuurlijk was er ruimte om wilde ideeën te delen. De middag hebben we afgesloten met een schat aan adviezen, tips en kritische vragen waarmee we aan de slag kunnen. De opbrengst zetten we nog op papier en sturen we naar alle aanwezigen.

Een bijzonder moment tijdens de canon-meeting was de uitreiking van een beeldje als onderscheiding voor het erelidmaatschap dat Maarten van der Linde kreeg aangeboden. Vanaf de oprichting van de canon is Maarten betrokken als redacteur, auteur, kritisch denker en netwerker. Omdat Maarten om gezondheidsredenen een stap terug moet doen, hebben we hem uitgeroepen tot erelid. Op deze manier hopen we Maarten (weliswaar op de achtergrond) aan ons te blijven binden.



## Masterclass Canon samenlevingsopbouw succesvol verlopen

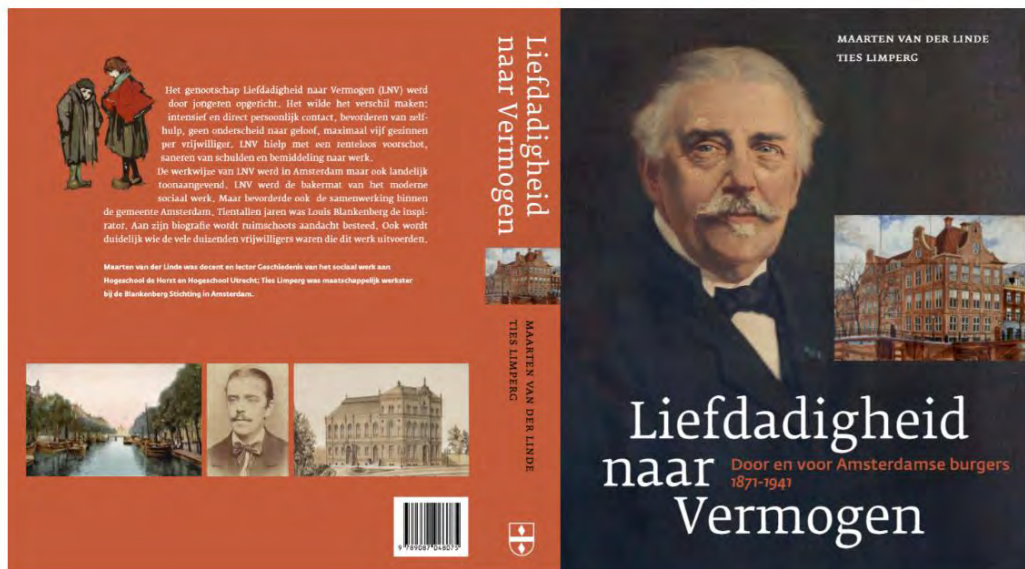
Van half april tot eind september 2019 heeft de Vereniging Canon sociaal werk, in samenwerking met [Movisie](#) en [Buurtwijs](#), een *Masterclass Canon samenlevingsopbouw* georganiseerd.

Zestien deelnemers hebben gedurende deze periode onder leiding van deskundige docenten/begeleiders<sup>1</sup> gewerkt aan het inhoud geven aan en schrijven van 25 vensters waarin de geschiedenis van de samenlevingsopbouw zal worden ontsloten. In zes bijeenkomsten verdiepten zij zich intensief in de geschiedenis van de samenlevingsopbouw in Nederland en in de weken tussen de bijeenkomsten werkten de deelnemers aan vensters voor de Canon. Na de laatste bijeenkomst op 20 september werken de deelnemers nog door aan de productie van vensters. Het streven is om de Canon eind 2019, begin 2020 definitief online te brengen en aan een groter publiek te presenteren.

Wil je kijken hoe deze Canon vordert? Ga naar:

[https://www.canonsociaalwerk.eu/nl\\_opb/index.php](https://www.canonsociaalwerk.eu/nl_opb/index.php) (gebruikersnaam: canon, wachtwoord: Masterclass).

## Binnenkort verschijnt het boek Liefdadigheid naar vermogen



Het genootschap Liefdadigheid naar Vermogen (LNV) is het oudste en belangrijkste volksverheffingsgenootschap in de sfeer van de armenzorg. Het LNV is in 1871 opgericht door

<sup>1</sup> Te weten: Marcel Spierts, Jan Willem Duyvendak, Radboud Engbersen, Mariet Paes, Marta Dozy, Joop Hofman, Henk Krijnen en Jos van der Lans

een groep progressieve mannen en vrouwen die zich inzetten om maatschappelijke en sociale problemen op te lossen.

Over het LNV verschijnt in het najaar een uitgebreide studie van LNV bij Uitgeverij Verloren<sup>2</sup>. De auteurs zijn dr. Maarten van der Linde (oud-lector Geschiedenis van het sociale werk aan de Hogeschool Utrecht) en Ties Limperg (oud-maatschappelijk werkster bij de Blankenberg Stichting, opvolger van Liefdadigheid naar vermogen).

Inspiratie voor het LNV was het zogeheten 'Elberfelder Stelsel', een methode van systematisch huisbezoek en weloverwogen sociale hulp.

Het LNV brak met de traditionele armenzorg en vormde de bakermat van modern sociaal werk. Armenzorg moest niet massaal zijn, maar gericht op individuele gevallen die ook intensieve controle mogelijk maakten. Het genootschap maakte geen onderscheid naar geloof. Verheffing en bevorderen van zelfhulp waren belangrijke kernwaarden van het genootschap.

## Spinazievreters vol stralende wendingen

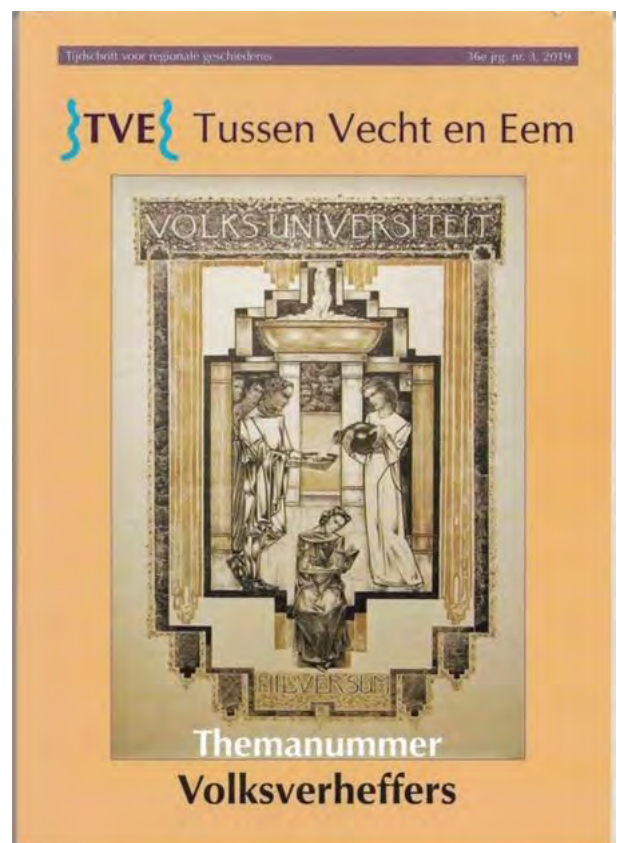
Op 4 oktober jl. verscheen het themanummer *Volksverheffers* van het tijdschrift voor lokale geschiedenis Tussen Vecht en Eem.

Christianne Smit, auteur van het standaardwerk *De Volksverheffers* uit 2015 schreef het inleidende artikel.

Deze bundel is een grote aanwinst omdat het laat zien hoe men in het Gooi de idealen van volksverheffing en volksontwikkeling in praktijk bracht.

Een verrassend palet van initiatieven passeert de revue: Het Instituut voor Arbeidersontwikkeling, Het Nut in Weesp, VOS-curssen in Nigtevegt, de volkshogeschool in Baarn, de Stem des Volks in Hilversum, onderwijs als volksverheffing in Bussum en Hilversum, de VARA en de vraag: sinds wanneer is bier alcoholvrij?

Het themanummer is te bestellen bij stichting Tussen Vecht en Eem. Maak € 9.50 + € 3.50 (porto) over op bankrekeningnummer NL 95 INGB 000 389 20 84 t.n.v. Stichting Tussen Vecht en Eem, Bussum, met vermelding van Themanummer Volksverheffers.



<sup>2</sup> Maarten van der Linde en Ties Limperg. *Liefdadigheid naar vermogen. Door en voor Amsterdamse burgers 1871-1941*, Hilversum 2019. ISBN 978 90 8704 807 5 (geraamde omvang en prijs: 460 pp; € 35).

## Nico de Boer krijgt plaats in Biografisch Portaal

Met het Biografisch Portaal Sociaal Werk wil de redactie de herinnering levend houden van markante figuren die in het brede sociaal werk hun sporen hebben verdiend. De redactie roept bezoekers op om deze markante figuren te nomineren of te adopteren. Dat kan op [deze pagina](#). Recent heeft Nico de Boer [een plaats](#) gekregen in het Biografisch Portaal.

Nico de Boer overleed op 10 oktober 2019. Twee-en-half-jaar eerder was bij hem de spierziekte ALS gediagnosticeerd, waarna zich langzaam maar systematisch het lichamelijke verval inzette. Toen dat ondraaglijke vormen begon aan te nemen besloot hij de eer aan zichzelf te houden. Hij was een zelfstandig onderzoeker en spraakmakend publicist. Begin jaren negentig was hij eindredacteur en hoofdredacteur van het *Welzijnsweekblad* en het *Tijdschrift voor de sociale sector*, voorgangers van het *Tijdschrift sociale vraagstukken*, van welk tijdschrift hij tussen 2001 en juni 2019 boekenredacteur was. Besprekingen van historische boeken in dit tijdschrift zijn op onze site overgenomen in de rubriek '[publicaties](#)'.



Na een reeks van publicaties over wijkgericht werken en de geschiedenis van het welzijnswerk muntte hij in 2011 het begrip *Burgerkracht*. Anno 2019 is dat moeilijk nog voor te stellen, maar de term bestond toen nog niet. Het werd de titel van een spraakmakend essay dat hij samen met Jos van der Lans schreef in opdracht van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO). Het begrip heeft daarna een hoge vlucht genomen, niet altijd tot volle tevredenheid van de bedenker.

Nico de Boer wilde de geschiedenis van de brede sociale sector, waaronder het welzijnswerk, herordenen als een geschiedenis waarin een door burgers geïnitieerd project in een proces van modernisering (een mix van professionalisering, institutionalisering en bureaucratisering) een eigen leven is gaan leiden en de energie blokkeert om tot andere vormen van ondersteuning, solidariteit en saamhorigheid te komen, terwijl daar onmisbare bouwstenen in te vinden zijn om tot een levensvatbare verzorgingsstaat te komen. Wat hij zocht was een soort derde weg, niet de weg van de overheid, niet de weg van de markt, maar de weg waarin burgers gefaciliteerd door professionals weer greep krijgen op hun eigen wereld.

Hij wilde zijn verhaal nog historisch en theoretisch onderbouwen. Hij wilde ook graag verder met zijn critici in debat. Helaas heeft ALS daar dus wreed een stokje voor gestoken.

## Rubriek Durf te vragen

**#DTV #DTV #DTV #DTV #DTV #DTV**

durftevragen

mail naar: [info@canonsociaalwerk.eu](mailto:info@canonsociaalwerk.eu)

- Wie helpt de redactie aan de (digitale versie van de) nummers 2 t/m 7 (uit het jaar 1974) van de *Gekkenkrant*? Om ons prachtige digitale archief van deze bijzondere krant compleet te maken – zie: [https://www.canonsociaalwerk.eu/nl\\_cbg/gekkenkrant.php](https://www.canonsociaalwerk.eu/nl_cbg/gekkenkrant.php)
- Gezocht: schrijvers voor biografieën in het [Biografisch Portaal Sociaal Werk](#) en de [Eregalerij Markante Persoonlijkheden Sociaal Werk 20<sup>e</sup> Eeuw](#). Soms kan je er zelfs wat mee verdienen, maar meestal niet.
- Testpersonen en meedenkers gezocht voor een educatief Canon-spel waarmee we en het historisch besef van studenten en de bekendheid van de Canon binnen de sociaal werk-opleidingen willen gaan vergroten (ontwikkeld door studenten van Hogeschool Utrecht).
- We hebben geld nodig om de *Canon speciaal & passend onderwijs* en de *Canon ouderenzorg* van de grond te krijgen. Daartoe willen we ons onder meer richten op grote instellingen. Maar we zoeken bestuurders die als eerste over de streep komen, waarna anderen vanzelf komen. Wie kent dergelijke bestuurders binnen de ouderenzorg en het speciaal onderwijs die € 500,- willen investeren in de geschiedenis van hun sector?
- Begin je aardig op leeftijd te komen en puilt je boekenkast uit, weet dan dat je kan participeren aan ons Canon-antiquariaat op [Boekwinkeltjes.nl](http://Boekwinkeltjes.nl)? Zie: <https://www.boekwinkeltjes.nl/v/canonsociaalwerk/>
- Hangt er bij jouw organisatie of boven jou werkplek nog geen affiche van de Canon? Meld dat dan even. Zie: <https://www.canonsociaalwerk.eu/nl/reclame.php>
- Wij zoeken iemand die onze rubriek 'Publicaties' zou willen bijhouden. In die rubriek vermelden we alle boeken/publicaties met een historische invalshoek die relevant zijn voor het brede terrein van het brede sociaal werk. Nu gebeurt dat hap-snap, maar we zouden graag zien dat iemand dat als taak op zich neemt.
- Gezocht: samensteller(s) van de nieuwe rubriek: de 25 boeken over sociaal werk die je gelezen moet hebben.

- Zou je willen meewerken aan ons platform. We kunnen altijd initiatiefrijke redacteurs, medewerkers en auteurs gebruiken. Laat het weten.
- Wil je meedenken en schrijven aan een *Canon speciaal & passend onderwijs*? Er ligt een plan maar we kunnen zeker nog wat hulp gebruiken.
- Altijd al creatief geweest met Instagram? We zoeken iemand die de Canon via Instagram onder de aandacht wil brengen.
- In het kader van de Canon samenlevingsopbouw zijn de samenstellers naarstig op zoek naar het rode boekje van Arie Besteman, *De probleem-project methode in het opbouwwerk*, uit 1974. De bedoeling is de tekst te digitaliseren, dus het boekje komt weer retour.

Volg ons op twitter

@canonsociaalwerk

